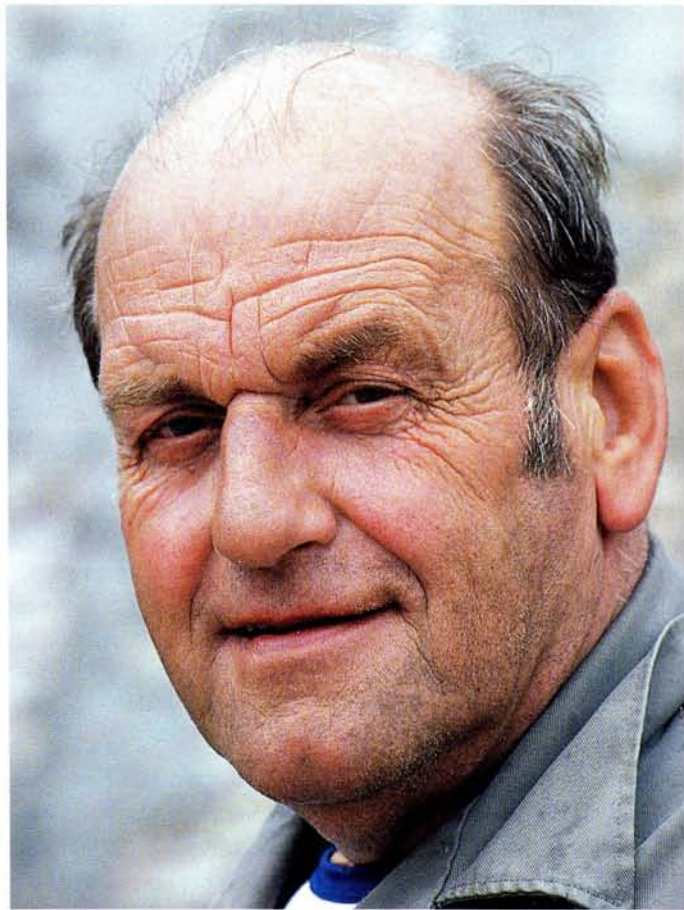


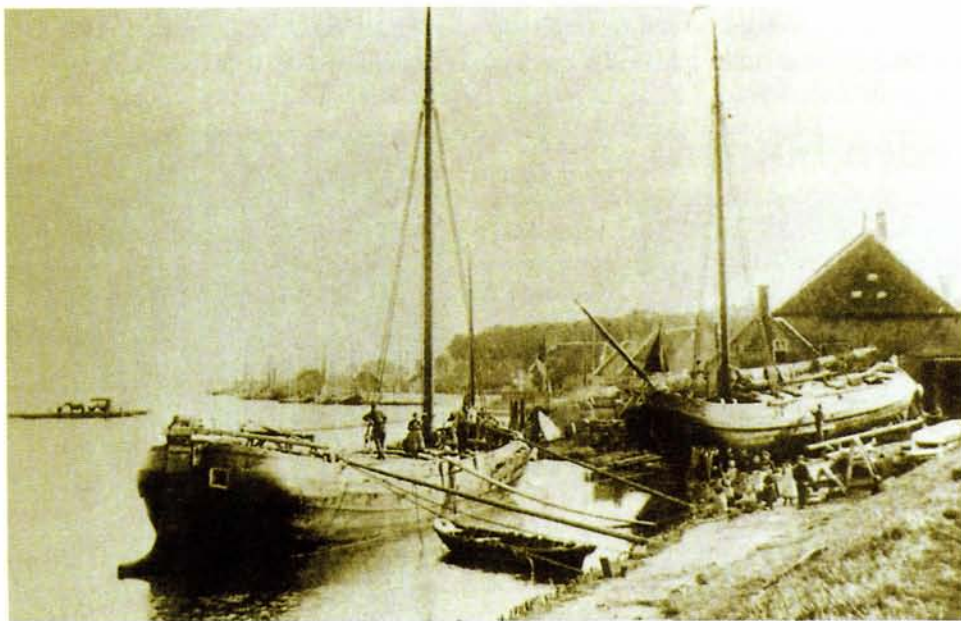
Melis van Duivendijk: “Als je bezig bent en het groeit, word je er trots op”



Melis van Duivendijk (63) is scheepsbouwer. Samen met zijn zoon Dirk (36), inmiddels de vijfde generatie, en twee medewerkers repareert en restaureert hij schepen op Tholen. Vader en zoon zijn in het Zeeuwse met hun schokker *Droncke Oord* ook geen onbekende in de platbodem wedstrijden. Dit jaar is de werf 130 jaar in de familie Duivendijk.

THOLEN

“Nadat mijn bedovergrootvader Dirk Duivendijk eerst een paar jaar de werf hier op Tholen, van de weduwe Witte had gehuurd, kocht hij eind 1878 het hele spul met een deel van de zoutkeet. Hij heeft in die tijd twee hoogaarzen gebouwd voor een oestermaatschappij. De rompen zijn toen binnendijks gebouwd. Als zo'n casco klaar was moest het met een geïmproviseerde overtoom over de dijk worden getrokken. Het moet een hel van een klus zijn geweest. Later is hij buitendijks gaan bouwen op het erf van de zoutkeet. Ik heb in oude boeken gelezen dat hier tussen 1872 en 1906 wel 92 schepen zijn gebouwd. Van 1906 tot 1940 werden er nog eens 30 schepen gemaakt. Op enkele bidders en schouwen na waren dit Tholense



Tjalken in reparatie bij scheepswerf Van Duivendijk op Tholen, circa 1890. Tjalken werden voornamelijk in het noorden van Nederland gebouwd en gebruikt voor het vervoer van bieten, graan en kunstmest. Uit: *Scheepswerven in Zeeland*. Uitg. De koperen Tuin, Goes 1996.

hoogaarzen. In 1934 is het grootste schip dat hier op de werf is gebouwd, te water gelaten. De *Nicotine*, een 24 meter lange botter voor een Belgische familie. Voor de bouw van het schip moest de helling worden overkapt. Maar toen werd het al duidelijk minder. In 1938 liep de laatste nieuw gebouwde hoogaars van de helling, de *Remcoline*. Het schip vaart nog steeds onder de naam *Atlanta*.”

SCHEEPSBOUWER

“Ik loop hier al vanaf mijn vierde jaar op de werf te spelen en zo is het ook met mijn zoon gelopen. Eigenlijk is het met al die generaties zo gegaan. Ik mocht best een ander vak gaan leren. Op de HBS voelde ik me helemaal niet thuis. Na drie jaar hield ik het voor gezien en ben naar de ambachtschool gegaan. De werf trok me enorm, daar was alles een beetje vrijer. Iets mooiers, dan hier op de werf werken, was er voor mij niet. Mijn vader leerde me de fijne kneepjes van het vak. In die tijd liepen buiten mijn vader, nog een oom en twee neven rond. Het was wat je noemt een familiebedrijf. Sinds drie jaar is het hele spul van ons. Mijn neven zijn vroeg overleden. Wij moesten de erfgenamen uitkopen. En nu doe ik het met zoon Dirk en twee medewerkers. Wij willen nog wel iets groeien maar niet echt groot worden, je krijgt dan zoveel sores aan je kop. Het bedrijf verplaatsten naar de Oosterschelde is een wens, maar is - met al die vogeltjes die daar rond vliegen - niet makkelijk te realiseren.”

FAMILIE

“Onze stamboom gaat terug tot 1580 en als ik het goed, weet komen we in oorsprong uit Rotterdam. Honderd jaar geleden kon je overal werven vinden met onze naam Van Duivendijk. Niet alleen in hier op Tholen, maar ook in Bruinisse, Willemstad, Puttershoek, Ouderkerk aan de IJssel, Papendrecht, Lekkerkerk, Hendrik Ido Ambacht, Haastrecht, Gouderak, Geerttruidenberg, Zierikzee en Krimpen aan de IJssel hebben Van Duivendijken schepen gebouwd en onderhouden. De boten- en watergenen zijn er bij ons niet meer uit te rammen. Dat je met die genen ver kan komen blijkt bij een verre neef. Hij is de hoogste baas over alle Nederlandse oorlogsschepen, de bevelhebber der zeestrijdkrachten, vice admiraal C. van Duyvendijk. Zijn naam schrijf je wel met een y maar dat zal hij wel hebben afgekeken van Michiel de Ruyter.”

WERKEN

“Zo gauw ik ga beginnen dan denk ik, ik doe het zo en dan zo. De klus zit altijd in mijn gedachten. Je leeft er helemaal in op. Als je bezig bent en het groeit, word je er trots op. Dan is het eigenlijk net of je voor je zelf bezig bent. En als het klaar is, denk je dat heb ik nou gemaakt. Het is iets waar je je goed bij voelt. Wanneer je dat niet hebt, dan geef je niks om je beroep en kan je geen goed werk leveren, denk ik. Er zijn ook van die dingen, ik ben nu van de oude garde, dat die jonge gasten niet weten. De hoogaars *Turc* zat vol roestige klinknagels en die moesten er uit. Ze wisten niet hoe ze de klinknagels eruit moesten krijgen. Ze wilden de slijptol gebruiken maar dat kan niet. Je moet ze afschrijven. Nu hadden wij nog van vroeger een schuiver liggen, met dat stuk speciaal gevormd ijzer geef je twee klappen met de moker

op de klinknagel en dan is de kop eraf. Daarna zet je een punt-hamer op de nagel en geef je ook een klap met moker, dan vliegt hij eruit en heb je een mooi gat. Wij hebben er geen nieuwe klinknagels ingezet maar de gaten dichtgelast. Na de klus dacht ik; ik doe dat ouwe gereedschap, al wordt het bijna niet meer gebruikt, niet weg. Als je het verkoopt krijg je er een habbekrats voor en soms komt het toch nog van pas.

Wel doe ik het nu iets rustiger aan, mijn zoon neemt nu veel beslissingen. Ach, het herhaalt zich weer, zo deed mijn vader het ook. De boekhouding en administratie doe ik nog zelf. Dat is zoveel geworden dat ik eigenlijk elke avond één tot anderhalf uur achter de computer zou moeten zitten. Na een dag werken op de werf heb ik daar geen zin meer in. Nu laat ik het oplopen en blijf een dag thuis om het te doen. Gelukkig ben ik een persoon, als ik iets wil geef ik het nooit op. En dat kwam met het leren werken met een computer weer eens goed uit. Ik heb me vast gebeten in het boekje en nu kan ik aardig met het ding omgaan.”

WEDSTRIJDZEILEN

“In 1982 heb ik van een klant een tien meter lange schokker overgenomen en zijn we met wedstrijdenzeilen begonnen. Het was één van de vijf schokkers die bij Markx in Woubrugge was gebouwd. De mijne liep in 1967 van stapel. We gaven hem de naam *Droncke Oord*. Doordat we geen ervaring hadden stelde het wedstrijdveren van ons niet zoveel voor. Maar langzaam aan begonnen we te stijgen op de lijst van einduitslagen. We hebben een ander tuigplan met een langere gaffel gemaakt en een nieuw tuig van Den Boer besteld en sinds die tijd zitten we altijd in de prijzen. De mooiste overwinning was toen we als eerste bij een Delta week binnenkwamen. Dit jaar hadden we de overall-prijs in de Zeelandwedstrijden en in de Van Loonrace. Onze club De Kogge, hier op Tholen, probeert nu een weekeinde voor de Deltarace - Het Keeten A - evenement te organiseren. Hier in Zeeland hebben we alleen maar de Deltaweek, Mosselrace en Van Loonrace. Dus we hopen met het vierde evenement ook wat noordelingen te trekken. In het noorden heb ik ook wel eens wedstrijd gevaren. Tijdens de laatste SAIL Amsterdam startten we op het IJsselmeer met 24 schepen in de VC klasse. Laten we die nu ook winnen. We startten laag met een halfwinder op en liepen gelijk onder het veld weg. Het was een van de weinige keren dat een zuiderling op het IJsselmeer won. Bij de prijsuitreiking ging er, bij de zuiderlingen, een groot gejuich op. Jammer genoeg kunnen we niet aan de Flevorace meedoen. Het kost ons een week, te lang om niet op het bedrijf te zijn. Wedstrijdveren vind ik leuk, toch moet de meeste eer naar mijn zoon Dirk. Hij staat tegenwoordig achter het roer. Ik heb het hem geleerd, maar hij is nu de betere stuurman en ik ben een nuttige voordekker geworden.”

POPMUZIEK EN VOETBAL

“Weet je wat ik voor ontspanning doe? We gaan drie weken zeilen. Met popmuziek heb ik helemaal niks, uh, euh, euch..... ik ben Feyenoord supporter.”

Tekst en foto: Theo Kampa